

Remissyttrande

Ert Dnr: M2020/00660/R

Vårt Dnr: SV/04/20

Miljödepartementet

Rättssekretariatet,

Naturskydd och prövningssystem

Förbud mot användning av växtskyddsmedel inom vissa områden och miljöstraffavgift för överträdelse av förbuden

Svenskt Växtskydd har fått rubricerad promemoria på remiss från Miljödepartementet. Vi har följande synpunkter.

Svenskt Växtskydds ställningstaganden i korthet

- Svenskt Växtskydd avstyrker förslaget i sin helhet
- Svenskt Växtskydd menar att det saknas skäl som motiverar förslaget

Förslaget

I promemorian föreslås ändringar i den svenska bekämpningsmedelsförordningen. De ändringar som föreslås innebär att all användning av växtskyddsmedel förbjuds på tomtmark, inom koloniträdgårdsområden, i växthus som inte används yrkesmässigt samt på krukväxter i hemmiljö. Den idag gällande tillståndsplikten för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel tas bort på skolgårdar, lekplatser, tomtmark för flerfamiljshus samt i parker och trädgårdar dit allmänheten har tillträde. I stället införs förbud mot all användning av växtskyddsmedel också inom dessa områden. För överträdelser av förbuden föreslås miljöstraffavgifter.

Svenskt Växtskydds synpunkter

Svenskt Växtskydd kan inte i promemorian, eller någon annanstans, uppfatta några miljömässiga eller andra skäl till att införa de föreslagna förbuden. Vi avstyrker därför förslaget i sin helhet.

Som skäl för förbuden nämns i promemorian:

- Minskad risk för människors hälsa
- Minskad risk för förorening av yt- och grundvatten
- Minskad risk för insekter, fåglar och däggdjur

Svenskt Växtskydd menar att ingen av dessa skäl motiveras på ett tillfredsställande sätt.

Minskad risk för människors hälsa:

De skäl som anges i detta avsnitt är synnerligen generella och torde kunna gälla många hälsorisker, kemiska eller andra, i vårt samhälle. Kemiska växtskyddsmedel beskrivs därför också som en potentiell hälsorisk. Svenskt Växtskydd tänker inte ange några exempel men vi vill bestämt mena att det finns andra risker där potentialen är högre.

Minskad risk för förorening av yt- och grundvatten:

Idag är endast ett fåtal växtskyddsmedel godkända för privat användning. I syfte att förbättra kunskapsläget avseende riskerna för yt- och grundvatten vid privat användning utfördes under år 2018 en studie där dagvattenprover från olika lokaler i tätbebyggda områden analyserades. I CKB rapport 2019:2 redovisas resultaten från den studien. Där framgår att användningen av glyfosat kan leda till läckage till omgivande vattenmiljöer, men att de halter man finner av glyfosat eller dess nedbrytningsprodukt AMPA är långt under den bedömningsgrund som finns för glyfosat och det riktvärde som gäller för AMPA. Bedömningsgrunder och riktvärden bestäms av en anledning och överskrids värdena kan åtgärder behöva vidtas. Är emellertid halter långt under dessa värden saknas sådana skäl. Några andra underlag än ovan nämnda rapport berörs inte i promemorian. Skälet kan därmed inte anges som motiv för ytterligare reglering.

Minskad risk för insekter, fåglar och däggdjur:

När det gäller detta skäl saknas helt underlag. De produkter som skulle omfattas av ett förbud är företrädesvis ogräsmedel och inte toxiska för insekter. Att produkterna inte får vara skadliga för bin är redan idag ett bestämt krav för att överhuvudtaget kunna godkännas. Vad avser fåglar och däggdjur finns varken någon förklaring i promemorian eller någon relevans i sak.

Idag gällande regler

Bilaga IV i Northern Zone Guidance Document avseende klass 3-produkter, för icke-professionell användning i Sverige, samt reglerna i §20 i 3 kap. KIFS 2008:3 innebär omfattande krav som ett växtskyddsmedel måste uppfylla för att godkännas. Dessa stränga krav ställs alltså redan idag för att skydda människor och miljö när det gäller växtskyddsmedel som ska användas av icke-utbildade användare. Så länge dessa krav är uppfyllda anser Svenskt Växtskydd att skäl till att ytterligare begränsa användningen saknas.

Svenskt Växtskydd anser vidare att när det gäller den användning av växtskyddsmedel som nu föreslås förbjudas är det för användaren fullt tillräckligt med den information som redan idag finns på medlens förpackningar. Där ska i enlighet med gällande regler anges hur produkten ska användas för att på bästa möjliga sätt skydda människors hälsa och miljön.

Svenskt Växtskydd

Anders Normann
Verksamhetsledare